

AKADEEMILISE PÖLLUMAJANDUSE SELTSI 2021. AASTA TEGEVUSARUANNE

Mittetulundusühingu, Akadeemiline Põllumajanduse Selts (APS) tegevuse eesmärk on kaasa aidata Eesti maaelu, põllumajanduse ning põllumajandus- ja keskkonnateaduste arengule. APSi liikmeteks on isikud, kes on tasunud sisseastumismaksu ning täidavad seltsi põhikirjast tulenevaid kohustusi. Selts asutati 1920. aastal. Tartu Ülikooli juures, mil kandis nime Akadeemiline Põllumajanduslik Selts; seega on APS eelpool nimetatud seltsi tegevuse jätkaja.

Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi tööd korraldab eestseisus (juhatus), kuhu kuulub kuni 13 liiget. Eestseisusesse kuulusid 2021. aastal tehn-dr Arvo Leola, pm-knd Peep Piirsalu, *PhD* Ingrid Bender, pm-dr Ülle Tamm, tehn-mag Katrin Laikoja, pm-dr Jaan Kuht, *PhD* Evelin Loit (asepresident), pm-mag Avo Toomsoo, prof Marina Aunapuu, *PhD* Matti Piirsalu ja *PhD* Marko Kass (president). Seltsi eestseisusesse kuulub veel ka ametist tulenevalt Agraarteaduse peatoimetaja pm-dr Alo Tänavots. Seltsi sekretäri ametis jätkab pm-dr Heli Kiiman.

Seltsi ridades oli aruandeperioodi lõpul 210 liiget, kellest koosolekul ja sündmustel osaleb aktiivselt ligi 30. Seltsi võeti 2021. aastal kaks liiget (*PhD* Reelika Rätsep, tehn-mag Kristi Kerner). Seltsil on 31 auliiget, sh kolm aupresidenti.

Traditsiooni kohaselt annab president aasta lõpus ühele seltsiliikmele tiitli „AASTA TEGIJA“, mille juurde kuulub presidendi rändkarikas. 2021. aastal pälviti tiitli Arvo Leola, silmapaistva panuse eest seltsi sündmuste korraldamise ja pikaajalise tulemusliku õppetöö eest (anti üle 2022. aasta üldkoosolekul).

Toimus neli eestseisuse koosolekut (19.01., 19.03., 28.10. ja 10.11.) ning kuus ettekandekoosolekut (kahesa ettekannet). Eestseisuse koosolekul on peamisteks aruteluteemadeks ürituste korraldamine, seltsi ajakirja väljaandmine, seltsi eelarve, liikmete tunnustamine ja tegevuskava jooksvaks aastaks. Üheks teemaks on koostöö Eesti Taimekasvatuse Instituudiga ning seltsi visioonikonverentsi korraldamine koos instituudiga. Eestseisus on võtnud eesmärgiks korraldada igas kuus ühe sündmuse. Seltsi juubeliraamatu kokku panemine on takerdunud, kuna muud tööülesanded on pärsinud korraldustoimkonna tegevust.

Seoses COVID pandeemiaga jäi ära seltsiliikmetele mõeldud traditsiooniline aastalõpu koosviibimine. Ent samas toimusid mitmed sündmused veebi vahendusel.

3. veebruaril toimus seltsi ettekandekoosolek videosalal vahendusel, kus ettekande tegi taimekasvatuse instituudi teadur Anne Ingver teemal "Viljelussüsteemi eelvilja ja ilmastikutingimuste mõju suvinisu saagile ja kvaliteedile" ning EMÜ põllumajandus- ja keskkonnainstituudi peaspetsialist Uko Bleive kõneles teemal "Tehnoloogilised katsetused astelpajuga". Osales 28 liiget.

22. veebruaril toimus veebikeskkonnas Eesti Vabariigi 103. aastapäevale pühendatud loeng, kus külalisena esines Tallinna Ülikooli vanemteadur Marju Kõivupuu, kes kõneles teemal "Meie pühad ja tähtpäevad". Osales 31 liiget.

14. aprillil said seltsiliikmed osa ettekandekoosolekust, mis toimus videosalal vahendusel, kus esinesid Tervise Arengu Instituudi analüütik Marit Priinits teemal "Taimetoitluse head ja vead" ning seltsiliige Reelika Rätsep teemal "Aiandusalane teadustöö Polli aiandusuuringute keskuses". Osales 23 liiget.

12. mail kõnelesid seltsi ettekandekoosolekul (videosalal) ETKI vaneminsener Edvin Nugis teemal "Kui võrd võivad maakonniti ohustada raskemad traktorid meie põllumulda" ning ETKI teadur Ingrid Bender teemal "Soovitusi tomatikasvatuseks". Osales 18 liiget.

18. juunil toimus veebis seltsi aastakonverents teemal "Kliima, süsinikuringe ja põllumajandus". Pärast presidendi avasõnu kõnelesid maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituudi vanemteadur Karin Kauer "Süsinikuvaru muutused Eesti põllumuldades", HKScan Estonia kvaliteedijuht Priit Dreimann "Suund süsinikuneutraalsele toidule", maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituudi magister ja maaeluministeeriumi maakasutuspoliitika osakonna valdkonnajuht Merje Põlma "Põllumajandustootjate kogemus rohestamise tavade rakendamisel", maaeluministeeriumi põllumajanduskeskkonna büroo juhataja Martti Mandel "Mida tähendab kliimanetraalsus põllumajandusele?", Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja arendusõunik Triin Hallap "Arendusõunikud erialaliitustes" ning maaülikooli metsandus- ja maaehitusinstituudi vanemteadur Jürgen Aosaar "Ülevaade Eesti metsasüsiniku uuringutest". Teaduskonverentsile järgnes seltsi üldkoosolek koos presidendi aruande ja revisjonikomisjoni hinnanguga. Osales 37 liiget.

8. juulil toimus seltsi 100. juubelile pühendatud väljasõit lõunapiirile egiidi all "Valga – üks linn, kaks riiki". Päev algas peatusega Valga külje all, kus avaldati austust sõjasangaritele Paju lahingu ausamba juures, süüdates küünlad ja pidades vaikuseminutit. Edasi suunduti Isamaalise kasvatuse muuseumisse, kus ülevaate muuseumi tegemistest andis kapten Valdeko Nielson. Muuseumist lühikese jalutuskäigu kaugusel, linnapargis peatuti Vabadussõja mälestusmärgi juures, kus major Meelis Kivi meenutas leitnant Julius Kuperjanovit. Väljasõidu pidulik osa leidis aset restoranis Metsis, kus hea ja parema maitsemise kõrval peeti kõnesid ja tunti hääd meelt seltsi kuulsusriikka ajaloo üle. Seejärel liikus reisiseltskond kesklinna linnamuseumi õuele, kus algas giidiga ekskursioon piirilinna vaatamisväärsuste juurde. Osales 19 liiget.

26. augustil osales seltsi delegatsioon koosseisus Marko Kass ja Evelin Loit Viljandis Ugala teatrimajas toimunud Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja 25. juubeli pidulikust vastuvõtust.

15. septembril toimus Tehnikamajas aadressil Fr. R. Kreutzwaldi 56/2 Malle Järvani raamatu "Üle poole sajandi põllumajandusteaduses" esitlus. Autori lühiülevaatele järgnesid seltsi presidendi tervitus, kolleegide Erika Vesiku ning Heli Meripõllu meenutused ühiselt käidud aastatest ja aupresidenti Heldur Petersoni sõnavõtt "Kaasteelised seltsipäevilt". Osales 23 liiget.

6. oktoobril tegi seltsi aupresident Arvo Leola Tehnikamajas, Vambola Veinla auditooriumis ettekande teemal "101. ülikoolisemester loomakasvatuse mehhaniseerimist" ja kõneles värskelt ilmunud kõrgkooliõpikust "Karjandustehnika". Osales 19 liiget.

4. detsembril toimus Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi ja Eesti Taimakasvatuse Instituudi ühine (hübriid) visioonikonverents "Säilitades vana loome uut". Pärast seltsi presidendi tervitussõnu kõnelevad Mattias Lepp (Click & Grow), Argo Peepson (Maaeluministeerium), Mariliis Holm (Sustainable Food Ventures USA-st), Lea Narits (ETKI), Toomas Kevvai (Eesti Kalatootjate Keskühistu) ja Laura Valli (Washington State University, USA). Konverentsi modereeris ETKI direktor Andre Veschioja. Konverentsi lõpetas paneeldiskussioon koosseisus Andre Veschioja, Anu Hellenurme (Anu Ait, EPKK, ETSAÜ) ja Toomas Kevvai ning arutelu juhtisid Marko Kass ja Evelin Loit. Osales 57 liiget.

Seltsi teadusajakirjal Agraarteadus, ilmus 2021. aastal kaks põhinumbrit, vastavalt juunis ja detsembris. Aasta esimeses numbris avaldati vastavalt 19 ning teises numbris 24 teadusartiklit. Esimeses numbris oli kaks ning teises üks eestikeelne teadusartikkel. Ajakirjas ilmunud teadusartiklid on leitavad ka SCOPUS® andmebaasis.

Liikmed osalevad Eesti Teaduste Akadeemia ja teiste seltside (Jaan Tõnissoni Selts) poolt korraldatud sündmustel.

Selts kasutab teabe edastamiseks meililisti ja sotsiaalmeediakontot Facebookis. Seltsi sissetulekuallikateks on Eesti Teaduste Akadeemia iga-aastane toetus ning seltsikaaslastelt kogutud liikmemaksud ja annetused. Seltsil palgalisi ametikohti ei ole. Võlgnevusi pole.

Presidendi tegevusaruanne 2022. aasta seltsi üldkoosolekul.

Marko Kass, president
Heli Kiiman, sekretär